

Visdomen bakom Profetens militära expeditioner (Sariyat)

Artikels sammanfattning

Efter att tillstånd gavs att strida och efter att profeten ﷺ hade förberett sahaba för att bära detta ansvar, började han sända ut militära expeditioner för att försvaga Qurayshs makt. Under dessa expeditioner lämnade han kvar befälhavare i Medina från både muhajirin och ansar.

Profetens första expeditioner i Medina

Efter att versen om tillåtelse att strida hade uppenbarats, började Guds sändebud ﷺ med den pedagogiska och psykologiska förberedelsen av sahaba tills den islamiska fronten var redo för den kommande konfrontationen med Quraysh.

Därefter började de islamiska patrullerna röra sig i området för att söka efter Qurayshs karavaner som var på väg mot Levanten.

Här märker vi något mycket viktigt: profeten ﷺ valde att dessa patruller skulle bestå **endast av muhajirin**, och detta av flera skäl:

1. De var de som utsatts för förtryck av Quraysh

Deras strid mot Quraysh skulle vara helt begriplig för alla araber. Ingen skulle missförstå islam eller tro att muslimerna attackerade utan rätt. Detta var särskilt viktigt i islams tidiga dagar, då många araber ännu inte hade hört talas om islam.

2. Muhajirin hade starkare motivation och större iver

De återtog sin personliga rätt som Quraysh hade tagit ifrån dem. Därför var deras stridsmoral och chans till seger större än om styrkan hade varit blandad av muhajirin och ansar.

3. Muhajirin kände Quraysh väl

De hade levt bland dem i många år och kände deras:

- taktik
- stridsmetoder
- svagheter

Detta gav dem en strategisk fördel.

4. Höjning av muhajirins moral

De hade lämnat sina hem, sin egendom och sina minnen. Genom att ge dem möjlighet att återta något av det de förlorat — både materiellt och känslomässigt — stärktes deras moral.

5. Det viktigaste skälet: att inte belasta ansar med något de inte lovat

Profeten ﷺ ville inte sätta ansar i en svår situation genom att be dem strida **utanför Medina**, eftersom deras ed i den andra 'Aqaba-eden endast gällde:

- att skydda honom **inne i Medina**,
- inte att strida utanför den.

Därför ville han ﷺ inte belasta dem med något som inte ingick i deras avtal.

Visdomen bakom Profetens militära expeditioner (Sariyat)

Detta blir mycket tydligt i **slaget vid Badr**, där profeten ﷺ var tveksam att börja strida förrän han hade hört ansars åsikt om strid utanför Medina — trots att han visste att de skulle lyda honom om han befallde dem.

Men profeten ﷺ var trofast i sina avtal, och han tvingade aldrig människor att göra något av blygsel eller press. Han lade inte på dem något som de inte hade kommit överens om.

Profetens ställföreträdare i Medina

Om vi tidigare stannade upp inför vilka som deltog i de första militära konfrontationerna i islam, behöver vi nu stanna upp inför dem som **Guds sändebud ﷺ utsåg som sina ställföreträdare i Medina** när han själv lämnade staden tillsammans med muhajirin för att delta i striderna.

Under ett enda år — från Ramadan år 1 hijri till Ramadan år 2 hijri — ägde flera strider rum. De strider där profeten ﷺ själv deltog kallade historikerna **ghazawat**, medan de strider där han sände en befälhavare utan att själv delta kallades **sariyat**.

Under detta år utkämpades åtta strider — i genomsnitt en var sjätte vecka — fyra ghazawat och fyra sariyat. Det är självklart att profeten ﷺ själv var den som ledde Medina när sariyat skickades ut. Men det som är särskilt anmärkningsvärt är vad som hände när **profeten ﷺ själv lämnade Medina**.

Under detta år lämnade han staden fyra gånger, och varje gång utsåg han en annan person som ledare över Medina:

- Sa'd ibn Obada
- Sa'd ibn Mu'adh
- Zayd ibn Haritha
- Abu Salama ibn 'Abd al-Asad (må Allah vara nöjd med dem alla)

Varför denna variation i ledarskap?

Att profeten ﷺ varierade mellan olika personer är helt förståeligt. Han tränade ledare som kunde bära ansvar och gav dem verklig, praktisk erfarenhet.

Att Sa'd ibn Obada och Sa'd ibn Mu'adh utsågs är också naturligt — den ene var **Khazrajs ledare**, den andre **Aws ledare**.

Visdomen bakom Profetens militära expeditioner (Sariyat)

Men det verkligt anmärkningsvärda är att **Zayd ibn Haritha** och **Abu Salama ibn ‘Abd al-Asad** utsågs — båda muhajirin, inte ansar. Detta kan verka oväntat, men det visar flera djupa och ädla betydelser:

Ansars fullständiga lydnad till profeten ﷺ

De accepterade utan tvekan att ledas av vem profeten ﷺ än utsåg — oavsett stam, bakgrund eller status.

Medina hade blivit en enad kropp

Det fanns inte längre någon skillnad mellan muhajirin och ansar. Alla var en enda umma, en enda stat, ett enda folk.

Ansars totala avståndstagande från världsliga ambitioner

De sökte inte makt, ledarskap eller prestige. De ville bara tjäna islam.

Islams enorma påverkan på arabernas själar

Det mest slående exemplet är att **Zayd ibn Haritha** — som tidigare varit en slav som köptes och såldes — utsågs till ledare över Medina.

Detta visar:

- hur islam fullständigt förändrade värderingar
- hur ansar och muhajirin accepterade ledarskap baserat på **fromhet, kompetens och lydnad till profeten ﷺ**, inte börd eller status
- hur djupt islam hade rotat sig i deras hjärtan

Att Medinas ädlaste män accepterade Zayd som ledare över sig är ett av de tydligaste bevisen på islams revolutionerande kraft.

Profetens expeditioner och deras ordning

När det gäller profetens ﷺ expeditioner (sariyat) och strider (ghazawat) under det första och andra året efter hijra, var de i följande ordning:

1. **Sariyyat Sif al-Bahr** – Ramadan år 1 H – Befälhavare: Hamza ibn ‘Abd al-Muttalib må Allah vara nöjd med honom
2. **Sariyyat Rabiğ** – Shawwal år 1 H – Befälhavare: Obayda ibn al-Harith ibn al-Muttalib må Allah vara nöjd med honom

Visdomen bakom Profetens militära expeditioner (Sariyat)

3. **Sariyyat al-Kharrar** – Dhu al-Qa‘da år 1 H – Befälhavare: Sa‘d ibn Abi Waqqas må Allah vara nöjd med honom
4. **Ghazwat al-Abwa’ (eller Waddan)** – Safar år 2 H – Befälhavare: Profeten ﷺ själv
5. **Ghazwat Buwat** – Rabi‘ al-Awwal år 2 H – Befälhavare: Profeten ﷺ själv
6. **Ghazwat Safawan** – Också i Rabi‘ al-Awwal år 2 H – Befälhavare: Profeten ﷺ själv
7. **Ghazwat Dhi al-Oshayra** – Jumada al-Ūla år 2 H – Befälhavare: Profeten ﷺ själv
8. **Sariyyat Nakhlah** – Rajab år 2 H – Befälhavare: ‘Abd Allah ibn Jahsh må Allah vara nöjd med honom

Fördelarna med sariyat och ghazawat

Med en övergripande blick på dessa expeditioner och strider ser vi att det nästan inte förekom någon strid alls i de sju första konfrontationerna. Trots detta var de inte utan nytta — tvärtom innehöll de många stora fördelar:

Första fördelen: Bryta den psykologiska barriären

Dessa expeditioner bröt en psykologisk barriär som fanns hos muslimerna efter **14 år av total förbud mot strid**. Under hela denna period hade muslimerna beordrats att inte lyfta svärdet mot dem som förtryckte dem. Att avstå från självförsvar så länge kan skapa:

- svaghet i själen
- känsla av hjälplöshet
- vana vid förnedring och underkastelse

Dessa relativt små expeditioner fungerade som **en gradvis upptrappning**, som lyfte sahabas psyke:

- från passivitet till beredskap
- från att tåla förtryck till att tåla stridens bördor

De förvandlade muhajirin från en förföljd grupp till **en stat med en armé** som genomförde planer, skyddade sin säkerhet, skrämde sina fiender och bevarade sin värdighet. Det var en fantastisk psykologisk omställning.

Andra fördelen: Militär träning

Dessa expeditioner tränade sahaba i:

- stridskonst
- ridning
- strid på kameler
- manövrering
- strategi
- rörelse och spaning

Ja, araberna var ryttare och vana vid svärd och sköldar, men **för att bemästra en färdighet krävs träning** — särskilt när det handlar om liv och död, om en nations överlevnad eller undergång.

Tredje fördelen: Kännedom om terrängen

Dessa militära patruller lärde muslimerna känna:

- vägarna och stigarna runt Medina
- områdets styrkor och svagheter
- stammarnas bostadsområden och deras styrka

Vi får inte glömma att muhajirin — som utgjorde hela styrkan — **inte var från Medina**, utan hade levt hela sina liv i Mekka, cirka 500 km därifrån.

Fjärde fördelen: Skapa respekt och fruktan hos omgivande stammar

De upprepade patrullerna visade de omgivande stammarna att muslimerna var starka och vågade konfrontera Quraysh — den mäktigaste stammen i Arabien. Detta skapade:

- respekt
- fruktan
- omvärdering av maktbalansen i regionen

Särskilt beduinerna började ta muslimerna på allvar.

Femte fördelen: Ingående av fördrag

Tack vare den styrka som visades kunde muslimerna ingå flera fördrag med stammar i området — fördrag om:

Visdomen bakom Profetens militära expeditioner (Sariyat)

- gott grannskap
- ömsesidigt försvar

Exempel:

- Fördrag med **Banu ʿDumra** under Ghazwat al-Abwa'
- Fördrag med **Banu Mudlij** under Ghazwat Dhi al-Oshayra

Dessa fördrag stärkte muslimerna och befäste deras ställning i regionen.

Sjätte fördelen: Ett tydligt islamiskt krigsförklarande mot Quraysh

Dessa patruller som sökte Qurayshs handelskaravaner var **en tydlig islamisk krigsförklaring** mot Mekka. Mekka hade redan länge fört krig mot muslimerna, men detta var den första **officiella** deklARATIONEN från den islamiska staten.

Detta förändrade relationen mellan de två parterna:

- inte längre förtryckare och förtryckt
- inte längre tyrann och kuvad
- utan **stat mot stat**, jämlika i styrka och legitimitet

Detta påverkade Qurayshs psyke negativt när de såg:

- muslimernas styrka växa
- deras antal öka
- deras djärvhet tillta

Detta var en av de största fördelarna med dessa expeditioner — trots att de, som nämnts, knappt innehöll någon strid.